

Tessin va sin las barricadas per rusticis – e mises

L'ordinaziun davart abitaziuns secundaras

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Ils mises u prümarians fissan ids en emblidanza sch'il Tessin n'avess betg reagi pervi dals rusticis. L'entschatta avust decida il cussegl federal davart l'ordinaziun d'abitaziuns secundaras.**

En la statistica federala cumparan ils mises, ils prümarians ed ils rusticis sut la rubrica d'abitaziuns secundaras. Suententer ch'il suveran svizzer ha approvà il mars l'iniziativa Weber è la malsegirezza stada gronda. Cusseglia federala *Doris Leuthard* ha incumbensà ina grupp da lavur da discutir in sboz per in'ordinaziun davart novas abitaziuns secundaras. La fin da matg han ins publictà quest sboz per far ina consultaziun. Davart mises u rusticis na steva scrit nagut en il sboz, malgrà ch'era quests bajetgs pon esser pertutgads sch'i dat midadas da possessurs u midadas da funcziun.

Ils Tessinai sa dostan

Dus Grischuns han fatg part da la grupp da lavur: cusseglier guvernativ *Hansjörg Trachsel* e *Silvia Casutt* sco represchentanta da l'associaziun da vischnancas. Ils dus Grischuns avessan stuì esser sensibilisads per la tematica da mises. Ma la finala ha i duvrà in'intervenziun dal Tessin per far attent a l'importanza dals bajetgs agrìculs d'antruras che fan part dal maletg da la cuntrada tessinaisa e grischuna.

Ils 18 da zercladur ha gi lieu la consultaziun en furma d'ina audiziun e conferenza. Envidads a questa audiziun eran represchentants dals chantuns, da las

Il Tessin sa dosta per ses rusticis.

grondas partidas politicas e d'associaziuns pertutgadas.

Durant l'audiziun han represchentants dal Tessin intervegnì e pretendì ch'ins integreschia er ils rusticis en l'ordinaziun. Cusseglia guvernativ *Marco Borradori* ha confermà a l'anr ch'el saja stà tranter ils lobists per rusticis.

Tut duai restar sco fin qua

Suententer l'audiziun ha la grupp da lavur decidì en sia sesida dals 2 da fanadur da cumpletter l'ordinaziun. «En in nov artigel vegn plinavant tegnì quint a las cundiziuns spezialas da bajetgs agrars d'antruras sco mises u rusticis. Tals edifizis dastgan vegnir midads en lur func-

ziun, tenor las disposiziuns severas da l'ordinaziun davart la planisaziun dal territori, er en vischnancas cun ina cumpart d'abitaziuns secundaras da passa ventg pertschient», stat scrit en la comunicaziun davart l'ultima sesida da la grupp da lavur.

La finamira è pia da mantegnair er en

l'avegnir las reglas rigurusas che valevan enfin ussa tar renovaziuns da mises e rusticis. I duai esser pussaivel da mantegnair mises e rusticis era tar midadas da possessurs u da funcziun. Senza passus en l'ordinaziun existess il privel ch'ils mises valian tuttenina sco simplas abitaziuns secundaras.

L'artigel n'è anc betg enconuscent

Tge formulaziun che quest nov artigel en l'ordinaziun cuntegna dentant propi n'è anc betg enconuscent. Suententer l'audiziun saja stà cler ch'ins stoppia integrar in passus per mises e rusticis, di *Lukas Kistler*, pledader da l'Uffizi federal per svilup territorial. L'administraziun haja elavurà l'artigel suenter l'ultima sesida da la grupp da lavur. La formulaziun da l'artigel vegnia dada enconuscenta pir cura ch'il cussegl federal decidia davart l'ordinaziun.

Er en l'administraziun chantunala na san ins betg novas. «Nus savain pir tge che stat scrit en l'ordinaziun cura che nus la vesain», di *Carlo Decurtins*, giurist en il departament Trachsel.

Quants mises datti?

Quantas tegias da mises u quants prümarians ch'existan en il Grischun n'è betg enconuscent. L'Uffizi federal per statistica dumbra ils mises simplamain tar las abitaziuns secundaras. L'Uffizi grischun per svilup territorial posseda bain cifras davart stabiliments ordaifer la zona da bajegiar, ma da questas statisticas na resorta betg da tge bajetgs ch'i sa tracta: stallas, mises, alps etc.

MAD